

Министарка енергетике Зорана Михајловић изјавила је да Србије није потписала никакав уговор са “Рио Тинтом”, чиме је практично демантовала Александра Вучића да ћемо морати да платимо милијарду евра ако “избацимо” ту компанију из земље. Или то само тако изгледа.

Представници власти нас месецима уверавају да не постоји потписан никакав уговор или неки други обавезујући документ потписан са Рио Тинтом, а у исто време нас упозоравају да ћемо у случају заустављања пројекта “Јадар” морати да платимо одштету.



Прво је премијерка Ана Брнабић изјавила да се Србија обавезала када је дала дозволе за истраживања Рио Тинту, истичући да компанија, потенцијално, може да тужи државу. Она је навела да је та компанија, на основу онога што је Влада одобрила, само до 2013. потрошила између 150 и 200 милиона долара.

"Да ми дођемо 2013. или 2014. и да кажемо хвала вам лепо, сада даље не можете да радите. А радили су у складу са законом, добијали дозволе од Владе, улагали новац у складу са тим дозволама... Да ли Ви мислите да Рио Тинто или било који други инвеститор неће тужити да би се тај новац вратио", истакла је Брнабић.

Са новом причом и додатним детаљима изашао је потом председник Александар Вучић, наводећи да ће Србија платити милијарду евра уколико будемо одлучили да "избацимо" Рио Тинто из земље.

"Али хајде да сутра избацим Рио Тинто. Хоћете ли ви да обезбедите милијарду евра колико би требало да платимо због онога што су они потписивали", рекао је Вучић.

А да са том компанијом није потписан никакав уговор данас је изјавила министарка Зорана Михајловић. Она је рекла да је законом из 2006. године дозвољено право на експлоатацију компанији која добије истражно право.

Међутим, саговорници "Нове" недавно су рекли да по Закону о рударству не постоји обавеза да компаније које су радиле геолошка истраживања добију и посао експлоатације. Адвокат Сретен Сретен Ђорђевић, који је специјалиста за животну средину, навео је да практично, измене Закона омогућавају рударским компанијама право пречег захтева за експлоатациона права.

"То су компаније које раде примењена геолошка истраживања. Када заврше истраживања, они на том подручја имају прече право подношења захтева за добијање експлоатационих права. Они могу да траже, али не постоји обавеза да добију посао експлоатације", рекао је Ђорђевић за "Нову".

На тему шта би се догодило у случају да Рио Тинто тужи државу, у случају заустављања пројекта Јадар, није желео да говори Златко Стефановић, професор међународног привредног права, наводећи дане може да прича ништа без увида у документацију. Он је, међутим, за "Нову" рекао да дозволе за истраживање не значе и експлоатацију, те да компаније које раде истраживања податке о добијеним резултатима могу да продају.

“Истраживање нико не ради у хуманитарне сврхе, него ради да би зарадио. У принципу, када се неко бави истраживањима и када добије дозволе, поента је у томе да он те податке о рудним богатствима продаје. Он тако зарађује. Он то не ради у хуманитарне сврхе, него не открива ником те податке, а онај ко буде желео експлоатацију или ће тражити сам испочетка или ће купити те податке. Дакле, дозволе за истраживање не подразумева експлоатацију, већ начин да се заради, а шта је њима конкретно дато, можемо да говоримо о томе само ако видимо документацију”, каже професор Стефановић.

Према информацијама које смо добијали од представника власти, до сада је Рио Тинто добијао само дозволе за истраживања, а Влада је Уредбом донела “Просторни план подручја посебне намене за реализацију пројекта експлоатације и прераде минерала јадарита Јадарит”. Такође, потписан је и Меморандум о разумевању са Рио Тинтом, који је необавезујући документ.

(Нова.рс)